

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6C/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815211245
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815211245.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci navrhovateľa: O. A. A., Q..A., K. XX, XXX XX K., T.: XX XXX XXX proti odporcom: X. V. Y., G.. XX.XX.XXXX, K. U. M. Č.. XXX, X. N. Y., G.. XX.XX.XXXX, K. U. M. Č.. XXX, o zaplatenie sumy 14 121,88 eur s prísl. t a k t o

rozhodol:

Odporcovia v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 13 665,96 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13 589,64 eur od 1.12.2015 do zaplatenia a to v splátkach po 150,- eur mesačne, splatných do 25. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku.

Návrh v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Odporcovia v 1. a 2. rade s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 847,- eur a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podanou žalobou na tunajšom súde dňa 10.9.2015 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcov spoločne a nerozdielne mu zaplatiť sumu 14 121,88 eur spolu s 6,59 % ročným úrokom z úveru zo sumy 13 356,04 eur od 1.12.2015 do zaplatenia s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 13 943,24 eur od 1.12.2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXXXXXX bola s odporcami uzatvorená Zmluva o medziúvere č. XXXXXXXXXXXX a stavebnom spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.6.2012, v súlade s ktorou poskytol odporcom medziúver vo výške 14 000,- eur. Odporcovia sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,59 % p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 76,89 eur a do pridelenia cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné splátky vo výške 22,40 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa odporcovia zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % p. a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 99,29 eur. Odporcovia porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 22.9.2015 navrhovateľ vyzval odporcov na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, navrhovateľ dňa 20.10.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bola celková výška dlžnej sumy 14 153,02 eur ku dňu 30.11.2015 vo výške 14 121,88 eur, pričom pozostáva z istiny 13 356,04 eur, z nezaplatených úrokov z úveru a poplatkov do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 587,20 eur, z 6,59 % p.a. úroku

z úveru od 21.10.2015 do 30.11.2015 vo výške 99,70 eur a z 5 % ročného úroku z omeškania od 21.10.2015 do 30.11.2015 vo výške 78,94 eur.

Odporcovia vo veci uviedli, že v roku 2014 nesplácali úver, kvôli nepriaznivej finančnej situácii. S opätovným splácaním začali v roku 2015. Vo februári 2015 zaplatili dlžnú sumu a to 329,92 eur. V roku 2015 neuhradili ďalšie splátky za 3, alebo 4 mesiace. Vzhľadom na nepriaznivú sociálnu situáciu sú schopní dlžnú sumu uhradiť v max. splátkach po 150,- eur mesačne. Bývajú vo vlastnom rodinnom dome a majú vyživovaciu povinnosť k 2 mal. deťom.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom a jeho prílohami a to Zmluvou o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, Oznámeniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru spolu s kópiou doručky, Poslednou výzvou na úhradu, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, výpisom z účtu medziúveru, sadzovníkom poplatkov navrhovateľa, písomným vyjadrením navrhovateľa zo dňa 18.1.2016, výsluchom odporcov a zistil tento skutkový stav veci:

Navrhovateľ a odporcovia ako dlžníci dňa 26.6.2012 uzavreli Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej len „Zmluva“). Podľa článku I. bod. 1. Zmluvy navrhovateľ na preklopenie obdobia do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení poskytol dlžníkom mimoriadny medziúver pod č. XXXXXXXXXXXX vo výške 14 000,- eur, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných ako aj všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia na stavebný úver pod č. XXXXXXXXXXXX vo výške cca 8 795,15 eur. Presnú výšku stavebného úveru ku dňu podpisu tejto zmluvy nie je možné stanoviť a bude sa rovnať rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

V zmysle článku I. Zmluvy - časť Základné podmienky, dlžník sa zaväzuje pravidelne mesačne splácať poskytnutý medziúver sumou 82,49 eur. Dlžník sa zároveň zaväzuje splatiť poskytnutý mimoriadny medziúver vrátane úrokov. Výška úrokovej sadzby medziúveru je 6,59 % p.a. Úroková sadzba úroku z omeškania omeškaných splátok bola dojednaná vo výške 5 % ročne.

Podľa článku II. Zmluvy - časť Stavebný úver, dlžník sa zaväzuje pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 99,29 eur uhradiť plnú výšku stavebného úveru spolu s príslušenstvom a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A mesačnými platbami poistného vo výške 5,60 eur, jednou platbou sa teda zaväzuje uhradiť sumu 104,89 eur.

V zmysle článku VI. bod. 1. a 2. Zmluvy, ak je dlžník v omeškaní s platbou mesačného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení, má veriteľ právo účtovať si 5% p.a. úrok z omeškania zo zameškaných vkladov. Ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3 % p.a. úrok pri stavebnom úvere a 5 % p.a. Úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok.

Podľa čl. VI. bod 3. Zmluvy, v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splácania.

Podľa článku VIII. bod 1. Zmluvy, právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom a zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel a Všeobecnými podmienkami.

V zmysle Úvodných ustanovení Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Stavebná sporiteľňa vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej „VPSS“), ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom v súlade so zákonom č.483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej len Zákon o bankách) a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení (ďalej Zákon).

V zmysle čl. I, bod 2. a 3. časť A) Všeobecných podmienok, zmluva musí byť uzatvorená písomnou formou na určitú cieľovú sumu a konkrétnu tarifu sporenia. Predmetom zmluvy je záväzok stavebného sporiteľa na základe pravidelného sporenia nasporiť zmluvne dohodnutú sumu a jeho nárok na poskytnutie stavebnou sporiteľňou nevypovedateľného stavebného úveru v súlade so Zákonom a VPSS.

Po splnení zákonných a zmluvne dohodnutých podmienok poskytne stavebná sporiteľňa z Fondu stavebnému sporiteľovi stavebný úver alebo medziúver. Úverový vzťah vzniká na základe samostatne uzatvorenej zmluvy o stavebnom úvere, resp. medziúvere a stavebnom úvere (čl. XIV. bod 1. a 5. Všeobecných podmienok).

Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

V sume splátky úveru uvedenej v úverovej zmluve sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru (čl. XVIII. bod 3. Všeobecných podmienok).

Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2. tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľňa v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru (čl. XIX. bod 3 písm. b) Všeobecných podmienok).

V zmysle čl. XXIII. bod 1. Všeobecných podmienok, stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov. Stavebná sporiteľňa účtuje poplatok za vedenie účtu vždy na začiatku kalendárneho roka a vždy pri vzniku nového účtu. Stavebná sporiteľňa je oprávnená jednostranne meniť výšku cien v sadzobníku.

Poslednou výzvou na úhradu zo dňa 22.9.2015 navrhovateľ odporcov vyzval na zaplatenie omeškaných splátok vo výške 524,38 eur v lehote do 30.9.2015 a zároveň im oznámil, že ak dlžná suma nebude v stanovenej lehote zaplatená, vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Podľa pripojených doručeník odporcovia výzvu prevzali dňa 25.9.2015.

Navrhovateľ listom zo dňa 20.10.2015 odporcom oznámil, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 20.10.2015 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiada vrátiť sumu 14 153,02 eur. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru odporcovia podľa pripojenej kópie doručeník prevzali dňa 26.10.2015.

Z predloženého výpisu z úverového účtu vyplýva, že ku dňu mimoriadnej splatnosti úveru, t.j. ku dňu 20.10.2015 dlžná suma bola vo výške 14 153,02 eur. Ku dňu 30.11.2015 bola dlžná suma vo výške 14 121,88 eur. Z toho istina bola vo výške 13 356,04 eur, nezaplatené úroky a poplatky do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti boli 587,20 eur a nezaplatené úroky a poplatky po vyhlásení mimoriadnej splatnosti boli vo výške 178,64 eur. Zo strany odporcov boli celkovo zrealizované úhrady vo výške 4 092,02 eur. Z výpisu vyplýva, že dňa 20.2.2015 bola v prospech úverové účtu pripísaná platba vo výške 329,92 eur. Odporcovia v roku 2015 realizovali tieto platby: dňa 30.6.2015 vo výške 104,89 eur, dňa 24.7.2015 vo výške 104,89 eur, dňa 22.9.2015 vo výške 104,89 eur, dňa 30.10.2015 vo výške 104,89 eur a dňa 23.11.2015 vo výške 104,89 eur.

Podľa Sadzobníkov poplatkov pre fyzické osoby platných od 1.1.2012, od 1.1.2013, od 15.5.2013, od 1.1.2014 a od 1.1.2015, výška poplatku za upomienky, individuálne riešenie omeškaných splátok bola 15,- eur, ročný poplatok za vedenie účtu bol 29,- eur.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 18.1.2016 uviedol, že čerpanie finančných prostriedkov odporcami z medziúveru sa realizovalo nasledovne: dňa 28.6.2012 čerpanie vo výške 6 217,01 eur, dňa 28.6.2012 čerpanie vo výške 1 837,43 eur, dňa 28.6.2012 vo výške 1 791,01 eur, dňa 25.7.2012 vo výške 1 354,55 eur a dňa 20.8.2012 vo výške 2 670,- eur. Na sumu poskytnutého úveru bol naúčtovaný poplatok za spracovanie medziúveru v sume 130,- eur, v dôsledku čoho reálne boli odporcom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 13 870,- eur. Mesačné úhrady odporcov boli zaúčtované

na úroky medziúveru, istinu a poplatok na poistenie typu A vo výške 5,60 eur. Ďalej uviedol, že do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru neboli účtované žiadne úroky z omeškania. Poplatky za upomienky boli účtované podľa sadzovníka poplatkov. O spoplatnení upomienky boli odporcovia upovedomení v samotnej upomienke. Dňa 16.3.2015 sa odporcovia dostali do omeškania. Preto dňa 20.10.2015 bola vyhlásená mimoriadna splatnosť celého zostatku úveru. Zúčtoval sa poskytnutý medziúver vo výške 14 000,eur s prostriedkami na prislúchajúcom účte stavebného sporenia vo výške 434,18 eur, čo po započítaní predstavuje sumu 13 565,82 eur. Túto sumu naďalej úročí úrokom z úveru vo výške 6,59 % p.a. od 21.10.2015 do zaplatenia. Od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti si uplatňuje aj úroky z omeškania vo výške 5 % ročne a to z istiny úveru vo výške 13 565,82 eur a nezaplateného úroku z úveru vyčísleného ku dňu 20.10.2015 vo výške 233,60 eur a nezaplatených poplatkov za vedenie účtu, upomínanie a individuálne riešenie omeškania vyčíslených ku dňu 20.10.2015 vo výške 353,60 eur.

Odporcovia zhodne vo svojej výpovedi uviedli, že v roku 2014 úver nesplácali nakoľko im to finančne nevychádzalo. Opätovne splácať začali v roku 2015. Vo februári dlžnú sumu za rok 2014 vo výške 320,- eur doplatili, čo je zrejmé aj z výpisu z ich účtu, z ktorého je vyplýva že uhradili sumu 329,92 eur. Toto bol zaplatený dlh za rok 2014. V roku 2015 neuhradili 3 alebo 4 splátky, ostatné splátky majú uhradené. Preto dlh nemôže byť v žalovanej výške. V súčasnej dobe dlžnú sumu nevedia vyčíslíť. V súčasnej dobe sú obaja nezamestnaní a nemôžu dlžnú sumu splatiť naraz. Je v ich možnostiach platiť po 50,- eur mesačne. Poberajú dávky v hmotnej núdzi vo výške 340,- eur. Majú vyživovaciu povinnosť k dvom maloletým deťom. Bývajú v rodinnom dome a vlastní motorové vozidlo, rok výroby 1995. Majú zriadení trvalý príkaz na svojom účte a vždy keď je tam dostatok finančných prostriedkov, tak finančné prostriedky sú zrážané v prospech navrhovateľa.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1, ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Ako vyplýva z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolávajú právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral navrhovateľ ako dodávateľ a odporcovia ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný navrhovateľom bez možnosti odporcov prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné

predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Na uvedený právny vzťah je potrebné tiež aplikovať ustanovenia zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 3 ods. 3, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Na základe vykonaného dokazovania súd teda zistil, že navrhovateľ a odporcovia ako dlžníci uzavreli dňa 20.6.2012 zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. V zmysle zmluvy navrhovateľ ako veriteľ poskytol odporcom medziúver vo výške 14 000,- eur. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že odporcovia podstatne porušili zmluvu, nesplácali poskytnutý úver riadne a včas, navrhovateľ dňa 20.10.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň požiadal odporcov o okamžité vrátenie celého zostatku úveru. Na istine úveru boli odporcovia povinní zaplatiť k uvedenému dňu ešte sumu 13 356,04 eur.

Vzhľadom na namietané skutočnosti zo strany odporcov ohľadom splácania úveru a výšky dlžnej sumy súd poukazuje, že z predloženého výpisu z úverového účtu navrhovateľom jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ eviduje platbu odporcov z februára 2015 vo výške 329,92 eur, ktorú v prospech úverového účtu zaúčtoval dňa 20.2.2015. Takisto v prospech úverového účtu boli zaúčtované aj platby odporcov zo dňa 30.6.2015 vo výške 104,89 eur, dňa 24.7.2015 vo výške 104,89 eur, dňa 22.9.2015 vo výške 104,89 eur, dňa 30.10.2015 vo výške 104,89 eur a dňa 23.11.2015 vo výške 104,89 eur, pričom dané skutočnosti sú zhodné aj s tvrdeniami odporcov, ktorí pri výsluchu uviedli, že asi 3-4 splátky v roku 2015 neuhradili a potom že úver splácali. Zo strany odporcov súdu neboli predložené žiadne iné doklady, ktoré by preukázali ďalšie splácanie úveru navrhovateľovi.

Súd preto nárok navrhovateľa na zaplatenie dlžnej istiny úveru vo výške 13 356,04 eur považoval za dôvodný a odporcov zaviazal na zaplatenie tejto sumy.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

V danej právnej veci navrhovateľ pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 20.10.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany navrhovateľa došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že navrhovateľovi vznikol nárok na úroky z úveru do uvedeného dňa pri dohodnutej výške.

Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil nárok na úrok z úveru pri jeho výške 6,59 % ročne, ktorý ku dňu predčasnej splatnosti úveru vyčíslil vo výške 233,60 eur. V danom prípade, keďže ide o zmluvu spotrebiteľskú, súd sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru.

Z internetovej stránky NBS (<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>) súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou nad 5 rokov v júni 2012 činil úrok 9,75 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročný úrok dohodnutý medzi účastníkmi v danom značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami.

Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi a preto odporcov zaviazal aj na zaplatenie sumy 233,60 eur.

Navrhovateľ si odo dňa 21.10.2015 uplatnil v tomto konaní ďalej nárok na úroku z úveru z istiny úveru vo výške 6,59 % ročne a to až do zaplatenia celej úverovej istiny.

V danej právnej veci navrhovateľ pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 20.10.2015, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver a ako už súd uviedol, navrhovateľovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 20.10.2015, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd navrhovateľovi nepriznal nárok na úrok z úveru vo výške 6,59 % ročne z istiny úveru od 21.10.2015 do zaplatenia a v tejto časti žalobu zamietol.

Navrhovateľ si v konaní uplatnil aj nárok na poplatky v celkovej výške 353,60 eur, pričom sa jedná o poplatky za vedenie účtu, upomínanie odporcov a poplatky za individuálne riešenie omeškania, ktoré odporcom vyčíslil v zmysle sadzovníka poplatkov. V prípade poplatku za upomínanie a za individuálne riešenie omeškania, tak pri poplatkoch takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné preto považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenburgu (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

Taktiež navrhovateľ nepreukázal individuálne zmluvné dojednanie o povinnosti odporcovne platiť poplatky vyššie uvedené poplatky, vo vzťahu ku ktorým sa odvolával len na sadzovník poplatkov, ktorý nepredstavuje individuálne zmluvné dojednanie účastníkov zmluvy.

Súd vzhľadom na vyššie uvedené návrh v časti o zaplatenie poplatkov vo výške 353,60 eur považoval za nedôvodný a žalobu v tejto časti ako zamietol.

Keďže odporcovia sa s plnením svojho peňažného záväzku dostali do omeškania, navrhovateľovi vznikol aj nárok na úrok z omeškania. Navrhovateľ si v rámci nároku na zaplatenie úroku z omeškania uplatnil aj nárok na zaplatenie kapitalizovaného úroku z omeškania v sume 78,94 eur za obdobie od 21.10.2015 do 30.11.2015 vyčísleného zo sumy 13 943,24 eur. Nárok na úrok z omeškania si uplatnil odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Vzhľadom na skutočnosť, že súd v časti uplatneného nároku na zaplatenie istiny úveru, úrokov z úveru, poplatkov, vyhovel žalobe iba čiastočne čo do sumy 13 589,64 eur, nemohol navrhovateľovi priznať kapitalizovaný úrok z omeškania podľa jeho vyčíslenia. Odporcov preto zaviazal na zaplatenie úroku z omeškania v sume 76,32 eur, ktorý za obdobie od 21.10.2015 do 30.11.2015 vyčíslil zo sumy 13 589,64 eur pri výške úroku z omeškania 5 % ročne, teda pri výške uplatnenej navrhovateľom (výška zákonného úroku z omeškania ku dňu 30.7.2015 bola 8,05 % ročne) a tiež na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 13 589,- eur od 1.12.2015 do zaplatenia celej dlžnej sumy a čo do zvyšku žalobu v tejto časti zamietol.

Podľa § 160 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku druhá veta (ďalej len „O.s.p.“), súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd prihliadajúc na osobné, rodinné a majetkové pomery odporcov, povolil im zaplatiť peňažné plnenie, na zaplatenie ktorého boli v rozsudku zaviazaní, v mesačných splátkach vo výške 150,- eur za podmienok uvedených vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p., v zmysle ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Navrhovateľ mal vo veci neúspech v pomerne nepatrnej časti, keď mu súd z pôvodne žalovanej sumy 14 121,88 eur s prísl. priznal sumu 13 665,96 eur s prísl. (97%), preto mu súd priznal plnú náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 847,- eur a na ich náhradu zaviazal odporcov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.